

**Roczny Program Realizacji
Wewnętrzшкольного Systemu Doradztwa Zawodowego
w I Liceum Ogólnokształcącym im. W. Kętrzyńskiego
w Giżycku – rok szkolny 2022/2023**

I. Podstawa prawna:

- Rozporządzenie MEN z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego

II. Założenia ogólne

Doradztwo zawodowe na poziomie liceum ogólnokształcącego jest ukierunkowane na kształtowanie:

- a) proaktywnych postaw uczniów wobec pracy i edukacji, sprawczości uczniów, tj. przekonania, że są podmiotami własnych działań i są zdolni do wprowadzania zmian w swoim bliższym i dalszym otoczeniu
- b) świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania i zmian decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji

Działania realizowane w ramach doradztwa zawodowego wspierają eliminowanie stereotypów dotyczących ról społecznych i zawodowych.

W działaniach związanych z doradztwem zawodowym realizowanym w I LO w Giżycku uwzględniony został wolontariat. Pozwala on na sprawdzenie przez uczniów stopnia dopasowania własnych predyspozycji i preferencji do środowiska pracy związanego z konkretnym zawodem. Ponadto w zaplanowanych w szkole działaniach uwzględniono rolę doradztwa rówieśniczego w kształtowaniu wyborów edukacyjno – zawodowych młodzieży.

III. Cel ogólny doradztwa zawodowego i treści programowe oraz efekty realizacji programu

Cel ogólny i cele szczegółowe programu doradztwa zawodowego są spójne z celami kształcenia ogólnego w liceum ogólnokształcącym. Cele uwzględniają najważniejsze umiejętności rozwijane w ramach kształcenia ogólnego i zadania szkoły oraz cele edukacji poszczególnych przedmiotów, w tym podstaw przedsiębiorczości i wiedzy o społeczeństwie, co umożliwi realizowanie programu zarówno podczas zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, jak i na zajęciach z wychowawcą, lekcjach przedmiotowych oraz na dodatkowych zajęciach edukacyjnych oraz innych zajęciach, wspomagających uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu realizowanych w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

Planowane działania uwzględniają zasoby szkoły, potrzeby i możliwości oraz treści programowe w obszarach:

- I. Poznanie siebie;**
- II. Świat zawodów i rynek pracy;**
- III. Rynek edukacyjny i uczenia się przez całe życie;**
- IV. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych**

Treści szczegółowe i efekty:

Poznanie siebie:

- Uczeń sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy; określa obszary do rozwoju edukacyjno –zawodowego i osobistego
- określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych; rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno – zawodowej
- analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno – zawodowej
- określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową

Świat zawodów i rynek pracy:

- Uczeń analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach ich uzyskiwania
- analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach

- porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba
- prowadząca działalność gospodarczą oraz analizuje podstawy prawa pracy
- konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy
- określa znaczenie i wskazuje możliwości realizacji różnych form aktywizacji zawodowej
- sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców
- przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej
- charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające jej zakładanie
- charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy

Rynek edukacyjny i uczenia się przez całe życie:

- Uczeń korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego
- określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym
- analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji
- wskazuje możliwości kontynuowania nauki

Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych

- Uczeń ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej
- sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji
- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi

IV. Roczny Program Realizacji WSDZ umożliwia:

- uzyskanie przez uczniów dostępu do wsparcia z zakresu doradztwa zawodowego;
- wsparcie rodziców w związku z udzielaniem przez nich pomocy w podejmowaniu przez dzieci decyzji edukacyjno – zawodowych;
- wzbogacenie oferty szkoły i jej promocję w obszarze działań z zakresu doradztwa zawodowego;
- przejrzystość i ciągłość oddziaływań poprzez wskazanie osób działających na rzecz WSDZ oraz określanie zakresu ich odpowiedzialności.

Ponadto sprawnie funkcjonujący system doradztwa zawodowego, dzięki zaangażowaniu wszystkich nauczycieli, wychowawców, specjalistów w szkole oraz podmiotów współpracujących w zakresie wsparcia rozwoju zawodowego uczniów, daje efekt synergii.

V. Roczny program realizacji WSDZ został opracowany na podstawie wyników ankiety przeprowadzonej w klasach drugich we wrześniu 2022 roku.

Diagnozę zapotrzebowania uczniów I LO na informacje edukacyjne i zawodowe rozszerzono również o wnioski wynikające z obowiązkowych zajęć z doradztwa zawodowego przeprowadzonych w wymiarze 3 godzin w klasach drugich i w trzecich w roku szkolnym 2021/22, wnioski z rozmów przeprowadzonych we wrześniu 2022 r. przez wychowawców z uczniami pozostałych klas oraz o oczekiwania rodziców uczniów klas pierwszych wynikające z rozmów z wychowawcami klas.

Odpowiedzi uczniów świadczą o ich dużych oczekiwaniach wobec treści realizowanych na zajęciach z doradztwa zawodowego. Ankietowana młodzież w większości jest niezadowolona ze swoich planów dotyczących przyszłości. Ponad połowa drugoklasistów przyznaje, że nie ma sprecyzowanych planów edukacyjno – zawodowych. Mniej niż połowa uczniów wolny czas poświęca na własne hobby. Zamiast tego uczniowie spędzają

czas w Internecie, w aplikacjach i portalach społecznościowych. Jednocześnie przyznają, że odczuwają lęk przed dorosłością, a w propozycjach dotyczących tematów poruszanych na zajęciach z wychowawcą wskazują potrzebę rozmów o planach edukacyjno – zawodowych oraz przygotowaniu do samodzielnego życia czekającego ich po zakończeniu szkoły. Większość uczniów deklaruje, że zna swoje mocne strony, mimo to ponad połowa jest niezadowolona z poczucia własnej wartości.

Młodzież w największym stopniu oczekuje od szkolnego doradztwa zawodowego takich form pomocy jak:

- wyjazdy na uczelnie wyższe w celu poznania specyfiki uczelni, zasad naboru itp.
- spotkań z absolwentami i przedstawicielami zawodów
- wyjść do zakładów pracy
- indywidualnych spotkań z doradcą zawodowym
- tematów z DZ na godzinach wychowawczych
- konkursów i quizów na temat studiów i zawodów

Udział w spotkaniach z zapraszonymi gośćmi jest cennym źródłem wiedzy na temat realnych ścieżek kariery, nie jest jednak wystarczającym kryterium podejmowania świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych. Poznanie siebie i konfrontacja własnych obecnych zasobów osobistych z rozważanym kierunkiem dalszego kształcenia i zawodu, uzupełnia proces decyzyjny.

Wnioski z analizy dokumentów wykorzystano do opracowania działań zawartych w niniejszym programie.

VI. Zaplanowane działania:

1. Obowiązkowe zajęcia z doradztwa zawodowego (art. 109 ust.1 pkt 7 Prawo oświatowe) – w wymiarze raz w miesiącu w każdej klasie II, III, IV – prowadząca Julita Zawadzka

Klasy drugie:	Klasy trzecie	Klasy czwarte
1. Świadome planowanie kariery. Edukacja formalna, pozaformalna i nieformalna 2. Rozwój zawodowy. Etapy i rodzaje kariery 3. Jak wykorzystać swój naturalny potencjał – zastosowanie mindmapp i e – portfolio ucznia do prezentacji zasobów osobistych 4. Wyszukiwanie informacji o studiach i zawodach – mapakarier.org i inne www	1. Wpływ samooceny na wybory edukacyjno – zawodowe 2. Określanie celów życiowych – analiza SWOT, metoda SMART 3. Sposoby podejmowania decyzji – style i kryteria decyzyjne 4. Świat zawodów – klasyfikacja i struktura zawodów 5. Tendencje rynku pracy i instytucje wspierające na rynku pracy	1. Kompetencje transferowalne. Zaprezentowanie siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej 2. Tendencje rynku pracy. Zawody przyszłości 3. Indywidualny plan działania. Wyszukiwanie informacji o rekrutacji i zawodach 4. Życie po omacku, życie w złotej klatce, życie po 16.00 – wartości jako kotwice kariery

2. Działania w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej:

- Indywidualne rozmowy doradcze dla chętnych uczniów – na bieżąco
- Zajęcia grupowe z DZ z pedagogiem szkolnym zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami klas
- Spotkanie informacyjne dla rodziców z doradcą zawodowym PORE nt. Aktywny rodzic – jak rozpoznać predyspozycje dziecka i jak wspierać je w rozwoju? – listopad 2022 lub styczeń 2023
- Współpraca z PORE, MCK, OHP – spotkania informacyjne dla uczniów

3. Współpraca z pracodawcami:

- Wizyty zawodoznawcze (m.in. OSM w Giżycku, Hotel Zamek Ryn, AZS w Wilkasach i inne) – zgodnie z ustalonym terminem
- Dzień Przedsiębiorczości – marzec 2023

- Spotkania z pracodawcami w szkole m.in. przedstawiciel WKU, KPP, Straży Granicznej i inni

4. Działania informacyjne promujące planowanie kariery:

- Wycieczki klasowe na uczelnie wyższe
- Działania w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery – październik 2022
- Spotkania z przedstawicielami zawodów i absolwentami uczelni wyższych – w miarę możliwości zapraszanych osób
- Spotkanie dla maturzystów z doradcą zawodowym PUP nt. wsparcia absolwentów na rynku pracy – marzec 2023
- Wyjścia na targi pracy

5. Zajęcia z wychowawcą – tematy z zakresu doradztwa zawodowego zgodnie z planami pracy wychowawców

6. Obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego – treści z zakresu doradztwa zawodowego zaznaczone są w rozkładzie materiału

7. Tematy zajęć obowiązkowych Podstawy przedsiębiorczości, ujęte są w dzienniku lekcyjny

Treści z zakresu doradztwa zawodowego realizowane na przedmiotach: Podstawy przedsiębiorczości:

KLASY 1 – PODSTAWY RZĘDSIĘBIORCZOŚCI

1. Czy jestem osobą przedsiębiorczą?
2. Typy osobowości a łatwość w osiągnięciu sukcesu
3. Jakie są moje zasoby?
4. Role społeczne i organizacyjne
5. Techniki wpływu społecznego - wpływ czy manipulacja?
6. Makro- i mikrootoczenie przedsiębiorstwa
7. Planowanie działalności gospodarczej
8. Formy organizacyjno-prawne prowadzenia działalności gospodarczej
9. Procedura uruchamiania działalności gospodarczej
10. Koszty pracy
11. Biznesplan – struktura
12. Majątek firmy, rozliczenia finansowe w firmie
13. Etyka w biznesie
14. Style kierowania
15. Modele motywacji
16. Praca jako towar na rynku pracy
17. Rynek pracy i bezrobocie
18. Struktura, przyczyny i skutki bezrobocia w Polsce
19. Aktywne i pasywne sposoby przeciwdziałania bezrobociu
20. Aplikacja na stanowisko - życiorys zawodowy, list motywacyjny, rozmowa kwalifikacyjna
23. Prawo pracy
24. Rodzaje ubezpieczeń, ubezpieczenia społeczne. Ekonomiczny sens emerytury
25. Ocena kwalifikacji kandydata na stanowisko
26. Planowanie przedsięwzięcia
27. Wybór formy i określenie etapów realizacji projektu
28. Realizacja działań w ramach projektu
29. Prezentacja efektów końcowych pracy nad projektem
30. Analiza mocnych i słabych stron przedsięwzięcia

WSPÓŁPRACA NAUCZYCIELI NA RZECZ WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Zadanie	Przedmiot / rodzaj zajęć	Realizujący
samopoznanie, bilans własnych zasobów: zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe	godzina wychowawcza, zajęcia z pedagogiem, zajęcia dodatkowe rozwijające zainteresowania i zdolności uczniów	Wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele wszystkich przedmiotów
wskazywanie uczniom obszarów do rozwoju edukacyjno –zawodowego i osobistego	wszystkie przedmioty	Nauczyciele zgodnie ze specyfiką swoich przedmiotów
wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych, analiza możliwości i ograniczeń uczniów w zakresie wykonywania zadań zawodowych	biologia, wf, zajęcia z pielęgniarką szkolną, godzina wychowawcza	Nauczyciele biologii, wf, pielęgniarka, wychowawcy
system wartości, w tym wartości związane z pracą i etyką zawodową	język polski, historia, WOS, przedsiębiorczość, godzina wychowawcza	Nauczyciele języka polskiego, historii, WOS-u, przedsiębiorczości, wychowawcy
informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach ich uzyskiwania	informatyka, zajęcia z pedagogiem, Ekonomia w praktyce	informatyk, pedagog szkolny, nauczyciel PP
informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy	geografia, WOS, przedsiębiorczość	Nauczyciele geografii, WOS-u, przedsiębiorczości
formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą	przedsiębiorczość	Nauczyciel przedsiębiorczości
potrzeby i oczekiwania pracodawców oraz wymagania rynku pracy	Przedsiębiorczość	Nauczyciel przedsiębiorczości,
różne formy aktywizacji zawodowej	Przedsiębiorczość , godzina wychowawcza	Nauczyciele przedsiębiorczości, wychowawcy
podstawy prawa pracy, rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika	przedsiębiorczość, godzina wychowawcza – spotkania z zaproszonymi gośćmi	Nauczyciel przedsiębiorczości, zaproszeni goście z zakresu prawa
dokumenty aplikacyjne	przedsiębiorczość, informatyka, godzina wychowawcza	Nauczyciel przedsiębiorczości, wychowawcy, pedagog
autoprezentacja, zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej	Godzina wychowawcza, język polski, języki obce, przedsiębiorczość	Nauczyciele języków, wychowawcy, nauczyciel PP
zakładanie własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające	Przedsiębiorczość, godzina wychowawcza	Nauczyciel przedsiębiorczości , wychowawca i zaproszeni goście na godzinę wychowawczą
instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej	godzina wychowawcza, biblioteka szkolna	Wychowawcy, Bibliotekarki, pedagog szkolny, zapraszani goście
źródła informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego	zajęcia z pedagogiem, biblioteka szkolna, godzina wychowawcza	pedagog szkolny, wychowawcy poprzez zaproszonych gości
korzyści wynikające z uczenia się przez	wszystkie przedmioty	Nauczyciele wszystkich

całe życie		przedmiotów zgodnie z rodzajem prowadzonych lekcji
możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji	godzina wychowawcza, spotkanie z doradcą zawodowym CKU	Wychowawcy, pedagog, doradca zawodowy CKU
możliwości kontynuowania nauki	wszystkie przedmioty	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog
określanie celów i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej indywidualny plan działania	godzina wychowawcza	Wychowawcy, pedagog szkolny

VII. Metody i formy realizacji działań

Działania realizowane są z zastosowaniem aktywnych metod nauczania. Pozwalają one uczniom na rozważanie, wyciąganie wniosków, rozwijanie kompetencji komunikacyjnych i współpracę w grupie. W czasie zajęć panuje atmosfera sprzyjająca swobodnemu wypowiedzianiu się i spontanicznemu reagowaniu uczniów. Zajęcia mają wpłynąć na ucznia mobilizując go przez ujawnianie jego mocnych stron.

VIII. Partnerzy w realizacji programu

W zakresie realizacji zadań z doradztwa zawodowego szkoła współpracuje z następującymi instytucjami

- Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji w Giżycku
- Młodzieżowe Centrum Kariery w Giżycku
- Powiatowy Urząd Pracy w Giżycku
- Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa Wydział Nauk Społecznych w Giżycku
- Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Giżycku

IX. Ewaluacja programu

- analiza zgromadzonej dokumentacji
- rozmowy z uczniami, wychowawcami
- ankieta ewaluacyjna dla uczniów

Program został opracowany przez pedagoga szkolnego – mgr Julitę Ewę Zawadzką

Program został zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną w dniu 07.09.2022 roku i zatwierdzony przez dyrektora szkoły do realizacji w roku szkolnym 2022/ 2023.